

У який термін контролюючим органом призначається перевірка ФО, після внесення запису про припинення ФОП в ЄДР або після припинення незалежної професійної діяльності та поданої до контролюючого органу за основним місцем обліку заяви за формою № 8-ОПП?

ЗІР, категорія 136.03

Статтями 19 прим. 1 та 19 прим. 3 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) визначено перелік функцій контролюючих органів.

Порядок зняття з обліку самозайнятих фізичних осіб як платників податків у контролюючих органах визначено п. 11.18 розд. XI Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1588 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 22.04.2014 № 462) із змінами та доповненнями (далі – Порядок № 1588).

Відповідно до п.п. 78.1.7 п. 78.1 ст. 78 ПКУ документальна позапланова перевірка здійснюється за наявності хоча б однієї з таких підстав, зокрема коли розпочато процедуру реорганізації юридичної особи (крім перетворення), припинення юридичної особи або підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця, закриття постійного представництва чи відокремленого підрозділу юридичної особи, в тому числі іноземної компанії, організації, порушено провадження у справі про визнання банкрутом платника податків або подано заяву про зняття з обліку платника податків.

Підставою для зняття фізичної особи – підприємця з обліку у відповідному контролюючому органі є відомості про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичною особою – підприємцем за її рішенням, або за судовим рішенням, або у разі її смерті, або оголошення її померлою, або визнання її безвісно відсутньою, а також відомості відповідної реєстраційної картки (абзац перший п.п. 1 п. 11.18 розд. XI Порядку № 1588).

Згідно з п.п. 2 п. 11.18 розд. XI Порядку № 1588 фізичні особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, знімаються з обліку після припинення такої незалежної діяльності, за наявності документально підтвердженої інформації відповідного державного органу, що реєструє таку діяльність або видає документи про право на заняття такою діяльністю (свідоцтва, дозволи, сертифікати тощо), та поданих до контролюючого органу за основним місцем обліку заяви за формою № 8-ОПП, дата якої фіксується в журналі за формою № 6-ОПП.

Підтвердженням припинення незалежної професійної діяльності є відомості (витяг) відповідного реєстру, до якого вноситься інформація про державну реєстрацію такої діяльності, щодо припинення, або зупинення, або зміни організаційної форми відповідної діяльності з незалежної (індивідуальної) на іншу.

Після державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізична особа продовжує обліковуватись у контролюючих органах як фізична особа – платник податків, яка отримувала доходи від провадження підприємницької діяльності (абзац перший п.п. 6 п. 11.18 розд. XI Порядку № 1588).

Якщо після припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця залишилися незакритими його рахунки у фінансових установах (крім рахунків, відкритих для зарахування коштів на вимогу фізичних осіб), контролюючий орган доводить до відома цих установ таку інформацію, повідомляє дату та номер відповідного запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, а також дату зняття з обліку платника податків у контролюючому органі (п.п. 7 п. 11.18 розд. XI Порядку № 1588).

За наявності підстав та з урахуванням строків давності, передбачених ПКУ, контролюючий орган може призначити та провести документальну перевірку такої фізичної особи – платника податків. Обмеження у підставах проведення перевірок платників податків, визначені ПКУ, зокрема не поширюються на перевірки, що проводяться на звернення такого платника податків (абзац перший п. 78.2 ст. 78 ПКУ).

Про проведення документальної позапланової перевірки керівник (його заступник або уповноважена особа) контролюючого органу приймає рішення, яке оформлюється наказом (абзац перший п. 78.4 ст. 78 ПКУ).

Порядок оформлення результатів документальних перевірок щодо дотримання податкового, валютного та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на органи державної податкової служби, платниками податків – фізичними особами затверджено наказом Міністерства фінансів України від 14.03.2013 № 395 (далі – Порядок № 395).

Контролюючі органи можуть також запрошувати платників податків для проведення перевірки дотримання податкового, валютного та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, до контролюючих органів. Документальна перевірка може проводитися у приміщенні податкового органу за бажанням платника податків. Письмові повідомлення про такі запрошення направляються платникам податків рекомендованими листами з повідомленням про вручення або особисто вручаються платникам податків або їх законним чи уповноваженим представникам, в яких зазначаються підстави запрошення, час і дата, на яку запрошується платник податків (представник платника податків), а також місцезнаходження проведення перевірки (абзац перший п. 1.3 розд. I Порядку № 395).

Враховуючи вищевикладене, контролюючий орган може призначити та провести документальну перевірку фізичної особи – платника податків (зокрема, у зв'язку з припиненням підприємницької діяльності) на підставі відомостей отриманих від органу державної реєстрації про припинення підприємницької діяльності, поданої до контролюючого органу за основним місцем обліку фізичною особою, яка здійснювала незалежну професійну діяльність заяви за формою № 8-ОПП або на підставі поданої заяви платника податків про проведення перевірки.

При цьому, термін протягом якого керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу приймається рішення про призначення документальної позапланової перевірки при припиненні діяльності фізичною особою – підприємцем (фізичною особою, яка здійснювала незалежну професійну діяльність) або за заявою платника податків, ПКУ не визначено.